

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**AntiLutherus Judoci Clichtouei Neoportuensis. Doctoris
Theologi, Academiae Parrhisie[n]sis**

Clicthove, Josse

[Köln], 1525

VD16 C 4189

Non omnes Christianos, sine ætatis & sexus discrimine, habendos esse,
dice[n]dosq[ue] sacerdotes IIII

urn:nbn:de:hbz:466:1-36183

nestatur: ordinatam eam esse oportet, & certis distinctam gradibus. Quæ enim à deo sunt: ordinata sunt, ut testis est Paulus. Sunt igitur in ea superiores q̄ p̄sunt: & inferiores qui subsunt, sunt itē p̄sides qui dirigūt: sunt & subditi qui p̄ceptis illoꝝ obtemperāt, neq̄ in ipsa est omnimoda æqualitas uniuersorū, quantū ad dignitatē: ut asserit Lutherus. ¶ Decimasexta & ultima ratio. In republica ciuili: principatū & subiectionū est ordinata diuersitas, & cōgruentissima distinctio. Vt in regno, toti⁹ gubernatiōis summa penes regem est: sub quo diuersi principes sortiūtur distincta dñia, & gubernationē finitū regni particularē. Sub illis autē: duces militā ac p̄ceres, & p̄fecti populorum. Deinde magistratus, iudices, p̄tores et senatores: suo loco curam gerūt administrādæ iustitiæ. Postremū deniq̄ tenet gradū reipublicæ populus: priuatā agēs uitā. Quid ergo in ecclesiastica re publica sentiendū: quæ priores obtinet & potiores dignitatis partes q̄ ciuilis, haud alio interuallo: q̄ quo anima plus est quā corpus, illudq̄ nobilitate & p̄stantia longe antecedit. Nūquid dicendū est, ecclesiasticam sortē destitutā esse hac partiū uarietate: secundum p̄minentia & subexcellentiā distinctarum: et omnimoda suorum mēbrorum æqualitate cōfusam? Nequaquā p̄fecto, ne cogamur admittēre: maiorem esse ciuilis facultatis q̄ ecclesiasticæ excellētiā, dignitatē & p̄fectionē. Ex his autē q̄ in hoc & p̄cedentia capite sunt dicta: prorsus eliditur primum Lutheri dictū, supra positum.

¶ Non omnes Christianos, sine ætatis & sex⁹ discrimine: habēdos esse dicendosq̄ sacerdotes.

Cap. III.

Postq̄ apertis scripturæ sanctæ antiquorūq̄ patrū testimonijs, liquido à nobis ostensum est in duob⁹ proximis capitib⁹: ecclesiæ catholicæ diuersas eē p̄tes, pro officiorū & actū uarietate ab inuicē discretas, ad assertionem illam Lutheranam interimendam: quæ in fronte huius libri primo loco est annotata. reliquum est ipsdem uis & medijs astruere, sacerdotium nouæ legis non esse promiscuum & commune omnibus: qui sacro regenerationis lauacro sunt abluti, contra id quod secundo loco prius ex Lutero adductum est: exponente sacerdotalem dignitatē uulgo pueris & mulieribus, eamq̄ contaminatē tam sordida prostitutione.

8 2 ¶ Et primo

LIBER SECVNDVS

1. **¶** Et primo quidem id exploratum fiet ex ueteris legis instituto:
Numeri 4. in qua diuino delectu tribus **Leuitica**, in ministerium tabernaculi
 & altaris dñici est accita. neq; huiusmodi functio: cuiq; aliaq; tribuū,
 & tanto minus pueris ac mulieribus, unq; pmissa fuit. **Scribit enim**
Hebræo. 7. diuinus apostolus in epistola ad **Hebræos**: de **Chro.** In quo hæc di
 cuntur, de alia tribu est, de qua nullus, altario p̄sto fuit: **Manifestū**
 est em̄, q; ex **Iuda** ortus sit dñs noster: in qua tribu nihil de sacerdo
 1. **Regū 13.** tibus **Moyles** locutus est. **Vnde & Saul** de tribu **Beniamin** oriun
 dus regioq; insignis honore, grauit̄ deū offendit teste **Samuele**
 propheta dñi: q; sacerdotale sibi uendicans munus, hostias immo
 1. **Para. 26.** lauerit dño. **Et Ozias** rex **Iuda** in cæteris operibus suis admodum
 cōmendatus, qm̄ præter officium suū aggressus est insolenter offer
 1. **Numeri 4.** re incensum dño in tēplo: subito lepra percussus est. **Neq; singuli**
 adhuc de tribu **Leui**: sacerdotali titulo erāt insigniti. sed q̄ plurimi
 eoz; in sortē ministerij tabernaculi sue runt asciti: quibus alia obeū
 da erant munia. ut **Leuitæ** minores: in obsequiū sacerdotū, hostia
 rū apparationē, tabernaculiq; custodiā & cætera officia deputati,
 quæ admodū **Exodus**, **Leuiticus** & liber **Numeri**: plane testantur.
Atqui sacerdotiū Leuiticū, figura tm̄ erat & typus sacerdotij euā
 gelici nouæq; legis, quod **Christus** instituit: ipsum præcurrens, sicut
 nox diē et umbra lucē, imagoq; ueritatē. **Igitur et nouæ legis sa**
 cerdotium: non est **Christianis** omnibus cōmune. **Alioqui** plus ex
 cellentiæ et perfectionis adesset **Leuitico** sacerdotio: q̄ euāgelico.
 q; quæ à turba secreta sunt, pauciorib; q; cōmunicata: digniora ha
 bent. **Vt** quæ nobiliora sunt, natura non passim uniuersis: sed p̄
 stantioribus rez; generibus indulsit, ut uim altricē, sentiendi uirtu
 tē, intelligēdiq; facultatem. **Nostri** itaq; sacerdotiū si omnib; **Chri**
 stianis sine discrimine cōpeteret: eo ipso uilesceret miq; in modum,
 modicq; esset ponderis et momenti, neq; immerito diceret inferi
Leuitico: paucis et ad id mun^o peculiari accitu delectis, solum desi
 gnato. **¶** Neq; hic q; obiectet, institutionē sacerdotij **Leuitici** u
 na cū ueteri lege: iā olim eē abolitā p̄ euāgelicę lucis coruscationē.
 et proinde ex ea sumi nō posse ualidū argumentū: pro discretionē
 nri sacerdotij à turba populari. **Nēpe** quis usus et ritus sacerdotij
 illi^o fuerit tū abrogat^o, cū euāgelica ueritas incepit illucescere mū
 do: attū quod in eo ex diuina sanctiōe fuit cautū, attinēs ad hone
 statē

statem ac decentiã diuini cultus in quouis & cuiuslibet legis tẽpo-
 re utpote ministros tẽpli & sacerdotes à uulgo debere esse discre-
 tos: cõgrue admodũ assumit, & in hac lege noua seruari debere. q̃
 ea quæ perfectionẽ sonant & ad ampliorem diuini nominis hono-
 rem faciunt, in ueteri lege à deo ordinata: etiam ad nouã legẽ trãf-
 isse apta quadã proportione, & in hac itidẽ robur habere, putan-
 da sunt. ¶ **S**ecũda ad idẽ oppositũ cõprobãdũ ratio. Apud ethn- 11.
 cos & gentiles, agnitionis unius & ueri dei expertes, sacerdotiũ e-
 rat à populari turba semotũ: & nonnullis peculiariter ad id mune-
 ris delectis assignatũ. Enim uero erant illis sui pontifices, archiflami
 nes, minores flamines, salij, & uarijs alijs nominibus nuncupati sa-
 cerdotes: prorsus à uulgo dirẽpti. Quod uel ex ipso libro Genesos: Gene. 47.
 dilucide cõstat. ubi cũ inualecente fame narraf Joseph sc̃tus patri
 archa subiecisse totã terrã Aegypti ditioni Pharaonis, cunctis uẽ
 dentibus possessiones suas præ magnitudine famis: subiungit con-
 tinuo scriptura. Præter terrã sacerdotũ: quæ à rege tradita fuerat
 eis. Et cũ paulo post eodẽ loco refert historia: id factũ esse deinceps
 quasi in legẽ, q̃ in uniuersa terra Aegypti regibus quinta pars fru-
 ctuũ soluat: subnectit ibidẽ. Absq̃ terra sacerdotali: quæ libera ab
 hac conditione fuit. Ecce gẽtiles ad falsos deos (quinimmo dæmo-
 nes) colendos, sacerdotes habuere discretos à populo: neq̃ pueros
 aut mulieres unq̃ ad sacra faciendã admiserunt, aut immolandas
 illis hostias. Et Christiani ad ueg & unicũ deũ syncare colendũ,
 nõ habebunt sacerdotes peculiariter illi ministerio destinatos: sed
 passim & pueri & mulieres sacra faciẽt, sacramẽtaq̃ ministrabunt
 fidelib⁹. Nulla certe fuit unq̃ gẽs aut natio tã barbara, tã effera, tã
 immanis: neq̃ Trogloditæ, neq̃ Sauromatæ, nec extremi Gara-
 mætēs: q̃ ductu qdã naturæ & recte ratiois magisterio nõ cognoue-
 rit, sacerdotes diuino cultui deputatos, debere eẽ selectos: atq̃ à uul-
 gari turba discretos: propter ministerij pagendĩ sublimitatẽ & cel-
 situdinẽ. Quõ igit Christiani, barbaris istis nationibus lõge sapien-
 tiores, ueraq̃ fide & sacratissima lege magis illustrati: usque adeo de-
 sipiẽt, ut suæ legis sacerdotiũ faciant omnib⁹ promiscuũ & uulga-
 re? Quis (oro) nõ uidet Lutheꝝ hac sua assertiõẽ detrudere sac-
 dotiũ euãgelicũ non mõ infra Leuiticũ: sed et infra gentilitium sa-
 cerdotiũ, minorisq̃ illd̃ facere dignitatis et eminẽtiæ: q̃ fuerit face-

LIBER SECVNDVS

dotium ethnicorū: ¶ **C**eterū non hæc quispiam dicta putet in approbationem sacerdotū gentiliū: neq; ex ijs quæ præsens attulit ratio, existimet nos hic cōmēdare uelle sacerdotale illū ritū quem habuit Paganism⁹. quandoquidē ipsum, sacrilegū fuisse, prophanū & superstiosum: nemo Christianis sacris Initiatus ignorat. quales enim erant eorū dī, tale & sacerdotiū. Sed adducta sunt in præsentia hæc omnia, ad solidiorē ueritatis cōprobationē: sumptā etiā ex ijs quæ expertes ueritatis, in suorū deorū cultura, faciunda censuerunt. Vt quemadmodū ipsi recta naturalis rationis directiōe p̄sua sum habuerunt, non quouis sine delectu fungi debere sacerdotio ad colenda sua numina: sed secretos à turba plebeia uiros, spectate uirtutis, ita & Christiani, immo potiori ratione, ad colendum unū & uestrū numen: non quoslibet sine discrimine debent habere sacerdotes, & tenellæ ætatis pueros & mulieres: sed uiros tantum, consecratione pontificali ad sacerdotale functionē profectos. Sic sane domin⁹ per Hieremiā prophetā reprehendens impietatē Iudæorū, quid relicto uero deo abierunt post idola: uti ē exēplo gentiliū, eorūq; factum adducit in grauiorem Iudaici populi condēnationē: cū ait. **Hiere. 2.** Transite ad insulas Cethim & uidete: & in Cedar mittite et considerate uehementer. & uidete si factū est huiusmodi: si mutauit gens deos suos, & certe ipsi non sunt dī. Popul⁹ uero me⁹ mutauit gloriā suam in idolum. Quibus quidem uerbis non approbavit deus idola gentiū neq; uenerationē eorū: quæ contestat⁹ est nō esse deos, sed ex perseverantia gentiliū in ijs perpetuo colendis q̄s semel ut deos receperunt: redarguit Iudæorū irreligiositatē & instabilitatē, qui neglecto uero deo cui prius adhæserant transierūt ad deos alienos: ¶ **T**ertia ratio. Per totū librorū ueteris instrumenti contextū in libris historicis q̄ prophetis & hymnicis: deprehendit aperte sacerdotū à populo discretio, diuina primū ordinatione facta. Vt apud Esaiam. Sicut popul⁹: sic sacerdos. Quod & ab **Esaiæ 24.** Osee propheta repetit. Et apud Hieremiā. **A** propheta usq; ad sacerdotē: cūcti faciūt dolū. Demū apud Malachiā. Labia sacerdotis custodiunt scientiam, & legem requirent ex ore eius: quia angelus domini exercitūū est. Et ut paucis agam, huiusmodi testimonijs sacerdotēs à populo discernentib⁹: reuerentissimi sunt diuini codices. Quos igitur discreuit de⁹: cur audet Lutherus cōfundere cum turba laicorū,

Esaiæ 24.
Osee 4.
Hiere. 6.
Malach. 2.

laicorum, & miscere sacra prophanis. Separavit quidē de^o & in lege Mosaica & euāgelica oraculisq; prophetis: sacerdotes à sodalitate populari. Quanta ergo est temeritas eorum, q̄ uolūt ipsos cōmiscere laicorum cōubernio: ut nullā ab eis habeant gradus distinctionem?

¶ Quarta. Christ^o in nouissima cœna, secundū probatissimā illu-
striū auctoritatem, discipulos suos cōstituit sacerdotes: cū sacratissimi sui corporis & sanguinis mysteriū ipsis frequentandū cōmiserit, his uerbis. **Hoc facite in meā cōmemorationē. Et hæc quotiēscūq; feceritis in mei memoriā facietis.** At neq; tunc pueris neq; mulieribus legē cōmendasse sacramētū eucharistiæ cōsecrandū aut celebrandum: sed tm̄ apostolis & discipulis cū quibus tū discubuit, quibus & potestatem contulit ac legē statuit, alios ei muneri idoneos ordinandi ad sacerdotale officiū, q̄ à turba promiscua segregati, certo cōsecrationis ritu traditiōib⁹ apostolicis cōstituēdo: asciscerent ad eū ordinē, haud sec^o atq; unctione, sacrag; uestiū amictu, & certis alijs cœrimonijs, in ueteri lege consecrabant dei iussu, illius tēporis sacerdotes. Quod igit^o Christ^o exemplo suo docuit, quod etiam in ecclesia faciendū constituit, ut scilicet spectata uirtutis & doctrinæ deligerent sacerdotes ad ministeriū altaris, & legitimo, ritu cōsecrarent: q̄s audebit rescindere, & sola baptismi susceptiōe sacerdotes oēs passim fieri, astruere? cū in antiqua lege, suscepta: circūcisio (cui in noua: respōdet baptism^o) nō reddiderit omnes sacerdotes: sed præter eam certa cōsecratio, tpe definito determinatisq; p̄sonis secundum diuinū institutum accōmodata: sacerdotali dignitate insigniuerit illos quibus ipsa adhibebatur.

¶ Alijs adhuc rationib⁹ cōmonstrari nō oēs Christianos sine quouis discrimine esse sacerdotes. Cap. V.

Non fuerit p̄terea incongruū, & alias afferre rationes in præsentia, superiorib⁹q; adijcere: quæ patefiant amplius idem propositum, & conuincant non omnes passim Christianos, habendos esse uel dicendos sacerdotes. **¶ Sit itaq; hæc in suo ordine quinta.**

Beat^o Paulus ad Timotheum scribens, similiter & ad Titum: quibus effulgere moribus ac uirtutum ornamentis debeat episcop^o & diaconi, latius explicat, insinuās eo ipso: nō oēs promiscue aut sine delectu, ad eos gradus ecclesiasticos esse assumendos. Quod si

non

III.

Lucæ 22.
1. Corin. 11.

Exodi 28.
Leuitici 8.

V.
1. Tim. 3.
Titum 1.